

dubna 1921, č. 173 sb. z. a n. býti vymáhány. Po tuto dobu neběžela však ve smyslu Šu 4 tohoto nařízení jejich promlčecí lhůta, poněvadž byla přerušena. Když pak v roce 1922 následkem vládního nařízení ze dne 13. září 1920, čís. 532 sb. z. a n. staly se tyto úroky a anuity splatnými v měně československé a přešly na žalobkyni, nebyly a nemohly býti ve smyslu Šu 1480 obč. zák. promlčeny, poněvadž jejich promlčení teprve od této doby vůči žalobkyni mohlo počítati. Nejsou proto ani v tomto směru vývody dovolání dovozující promlčení svrchu uvedených úroků a anuit správnými.

Čís. 4480.

Železniční dopravní řád.

Hrubou nedbalostí dráhy neprodlužuje se jednoroční lhůta promlčecí. Nesprávné dirigování vozu a ztráta průvodních listin nezakládá za všech okolností hrubou nedbalost dráhy.

Pro dobu do 6. listopadu 1922 nelze posuzovati v poměru k Maďarsku dopravní smlouvu dle mezinárodní úmluvy, nýbrž dle úmluvy uveřejněné ve Věstníku pro železnice a plavbu ze dne 1. listopadu 1919 pod čís. 37.070.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1924, Rv II 696/24.)

Žalující tuzemská firma zaslala dne 1. dubna 1920 do Maďarska vagon zboží a určila přepravu přes Linhartovce. Vagon šel přes Čaňu do maďarské stanice Hidasnémeti, a obsahoval tehdy již jen část zboží, jež maďarské dráhy, nemajíce průvodních listin, převzaly pro své potřeby. Žalobu o náhradu škody proti dráze, opodstatněnou hrubou nedbalostí dráhy a zadanou na soudě v roce 1922, **p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** zamítl, maje za to, že jest žalobní nárok dle Šu 98/1 žel. dopr. ř. promlčen. **O d v o l a c í s o u d** rozsudek potvrdil, **N e j v y š š í s o u d** nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nelze souhlasiti s názorem dovolatelovým, že se jednoroční promlčecí lhůta, stanovená v Šu 98 žel. dopr. ř. k uplatnění nároku na náhradu škody proti dráze pro ztrátu, úbytek nebo poškození přepravovaného zboží prodlužuje netoliko, když škoda byla způsobena úmyslně, nýbrž i když se dráha provinila hrubou nedbalostí. Ze srovnání doslovu § 98 žel. dopr. ř. s odchýlným předpisem čl. 45 mezinárodní úmluvy, ve kterém se promlčecí lhůta ustanovuje pravidelně na jeden rok, ale v případech, že škoda byla způsobena zlomyslně nebo hrubou nedbalostí, na tři léta a se čl. 408 a 396 obch. zák., dle nichž jednoroční promlčecí lhůta neplatí, dopustil-li se povozník podvodu neb zpronevěry, plyne, že se železniční dopravní řád vědomě odchýlil v otázce promlčení od mezinárodní úmluvy tím, že ponechal v jistých případech v platnosti všeobecné, nejen délkou promlčecí lhůty, nýbrž i jejím počátkem pro dráhu nepříznivější ustanovení § 1489 obč. zák., ale jenom tehdy, když škoda byla dráhou způsobena úmyslně. Jelikož žalobce sám netvrdí, že

dráha jeho škodu způsobila úmyslně, promlčel žalobní nárok v jednom roce, a bylo námitce promlčení vyhověno právem. Tvrzení, že žalobcův případ musí býti posuzován podle mezinárodní úmluvy, jest nesprávné. Československá republika přistoupila k ní teprve s účinností od 6. listopadu 1922, v roce 1920 platila pro dopravu s Maďarskem zvláštní úmluva, uveřejněná ve Věstníku pro železnice a plavbu dne 1. listopadu 1919 pod čís. 37070, která zachovala pro ni v platnosti předpisy železničního dopravního řádu ze dne 11. listopadu 1909 č. 172 ř. zák. s určitými výjimkami, na kterých však v tomto sporu nezáleží. Dovolání opírající se pouze o dovolací důvod nesprávného právního posouzení, jest tedy neodůvodněné, a jen mimochodem se ještě podotýká, že se žalobci nepodařilo dokázati ani hrubou nedbalost dráhy, neboť ani nesprávné dirigování zboží přes jinou pohraniční stanici, než bylo v nákladním listu předepsáno, ani oddělení zboží od průvodních listin nemusilo se státi právě hrubou nedbalostí, nýbrž také jen pouhým nedopatřením. K důkazu hrubé nedbalosti by bylo třeba zjištění určitých konkrétních okolností, které v daném případě měly nesprávné dirigování vozu a ztrátu průvodních listin za následek, jenom podle těchto konkrétních okolností a nikoli podle jejich následků bylo by lze posouditi míru nedbalosti, již se dráha provinila. Tyto konkrétní okolnosti nebyly zjištěny.

Čís. 4481.

Zákon ze dne 25. února 1920, čís. 144 sb. z. a n. o závodních a revírních radách při hornictví.

Správě závodu nepřísluší právo, volně nakládati se zaměstnanckými byty v dělnických koloniích, nechť jsou to byty dělnické nebo zřízenecké (dozorecké). Byty takové přikazovati a odnímati povolány jsou výlučně orgány, naznačené v §u 2 čís. 7 prov. nařízení ze dne 13. července 1920, čís. 434 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1924, Rv II 812/24.)

Procesní soud první stolice vyhověl žalobě, již se domáhalo důlní podnikatelstvo na zaměstnanci vyklizení naturálního bytu. Odvolací soud žalobu pro tentokráte zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání žalující strany, uplatňující dovolací důvody čís. 2, 3 a 4 §u 503 c. ř. s. není v právu. V § 2 čís. 7 a § 19 přikazuje zákon o hornických radách správu (spolusprávu) dobročinných zařízení pro zaměstnance závodní radě, pokud se týče, radě zřízenecké. Prováděcí nařízení k tomuto zákonu ze dne 13. července 1920 čís. 434 Sb. z. a n. upravuje tuto správu v §u 2 čís. 7 tak, že pověřuje správou dobročinných zařízení zvláštní orgány, jejichž složení jest různé dle toho, byla-li dotyčná zařízení zřízena z prostředků dělnických či závodních nebo obou, a dle toho, je-li zařízení určeno pro dělníky či pro zřízence, ponechávajíc úpravu správy zařízení, určených pro dělníky a zřízence, dohodě,